Dosarul nr. 2r-6/24
(2-23153849-02-2r-03012024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Alexei Maria

D E C I Z I E

25 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ina Dutca

examinând, în ordine de recurs, cererea de recurs depusă de avocatul Onei-Cupcenco Vladlena în interesele Elenei Bursa împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, emisă la cererea de asigurare a acțiunii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Momat Oleg împotriva Elenei Bursa cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

La 30 octombrie 2023, reclamantul Momat Oleg a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Bursa Elena cu privire la încasarea datoriei în mărime de 420 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, prin cerere în scopul asigurării acțiunii solicită aplicarea sechestrului asupra bunurilor care aparţin cu drept de proprietate pârâtei Bursa Elena, în particular pe autoturismul de model ***** cu numărul de identificare (VIN) *****, numărul motorului *****, numărul caroseriei *****, anul fabricării *****, culoarea *****, certificatul de înmatriculare numărul *****, numărul de înmatriculare *****- în limita valorii acţiunii de 420000 LEI MD, cu interzicerea înstrăinării acestor bunuri şi/sau săvîrşirii altor acţiuni ce a-r duce la deteriorarea şi/sau la micşorarea valorii lor - pînă la pronunţarea hotărârii judecătoreşti irevocabile pe cazul dat.

În motivarea acesteia a invocat că reclamantul solicită aplicarea măsurilor de asigurare a cererii sale de chemare în judecată, or, neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar putea fi create dificultăți judecătoreşti şi/sau ar putea face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti, deoarece, după cum se constată şi din circumstanţele faptice ale speţei, pârâta Bursa Elena, pe tot parcursul

raportului obligaţional din speţă, nu şi-a exercitat drepturile şi nu şi-a executat obligaţiile cu bună-credinţă, cu acordul părţilor şi cu bunele moravuri, manifestând astfel un comportament lipsit de deligenţă şi bună-credinţă pe toată durata existenţei şi executării raportului obligaţional enunţat, circumstanţe faptice reale care, fiind confirmate prin materialul probator anexat şi demonstrează că în caz de neaplicare a acestor măsuri va fi imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti respective, precum şi rea- credinţa pârâtei Bursa Elena care ar putea crea obstacole la executarea hotărârii judiciare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii în pricina civilă înaintată de Momat Oleg împotriva lui Bursa Elena cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a aplicat sechestru asupra autoturismului de model ***** cu numărul de identificare (VIN) *****, anul fabricării *****, culoarea *****, certificatul de înmatriculare numărul *****, numărul de înmatriculare *****, inclusiv asupra bunurilor ce aparţin pârâtei Bursa Elena, c/p *****, domiciliată în mun. Chișinău, str.***** *****, ***** în limita valorii acţiunii de 420000 (patru sute douăzeci mii) lei. Executarea încheierii s-a pus în sarcina executorului judecătoresc.

La 06 decembrie 2023, avocatul Onei-Cupcenco Vladlena în interesele Elenei Bursa a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și emiterea unei noi încheieri, prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie respinsă.

În motivarea cererii de recurs a invocat că cu încheierea din 13.1 1.2023, emisă de judecătorul Judecătoriei Chişinău sediul Centru, Alexei Maria, dosar nr. 2-21953/23. recurentul a făcut cunoştinţă la 24.11.2023, prin studierea materialelor cauzei prezentându-se personal la sediul judecătoriei.

În conformitate cu prevederile ari. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei. Prin urmare recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 425 CPC.

Făcând cunoştinţă cu conţinutul încheierii din 13.11.2023, constată acel fapt că motivele de fapt şi de drept invocate de către reclamantul Momat Oleg şi care au stat la baza admiterii de către instanţa de judecată a cererii de asigurare a acţiunii prin emiterea încheierii din 13.11.2023 sunt nemotivate dc fapt, nefiind invocate motive şi circumstanţe, careva acțiuni sau intenţii de înstrăinare a patrimoniului din partea pârâtului. Bursa Elena, prin urmare cerinţa cu privire la aplicarea unor măsuri de asigurare a acţiunii este una neîntemeiată, necesitând a fi respinsă.

Or, reclamantul Momat Oleg în solicitare s-a limitat numai la cerinţa privind asigurarea acțiunii, neinvocând careva circumstanţe serioase care ar permite

asigurarea acțiunii.

Recurenta Bursa Elena, cererea de chemare în judecată depusă de către Momat Oleg nu o recunoaşte, în acest sens neînregistrând nici o datorie faţă de Momat Oleg în baza contractului de vânzare-cumpărare SÎT nr. 10 Chişinău din 20.07.2022. În acest context aduce la cunoştinţă instanţei de judecată că pe acest fapt a fost depusă o plîngere penală în vederea atragerii la răspundere penală a lui Momat Oleg pentru tentativă de escrocherie. La moment fiind proces penal în vederea colectării probelor, probe care urmează a fi anexate/prezentate în instanţă odată ce v-or fi prezentate lui Bursa Elena.

În cadrul procesului penal au fost audiaţi martori care confirmă achitarea de către Bursa Elena a costului autoturismului de model *****, numărul dc înmatriculare *****. La fel cum Momat Oleg dă explicaţii diametral opuse în procesul penal, în cauza civilă indică că s-a văzul cu Bursa Elena şi i-a transmis maşina fără a fi achitat preţul, iar în procesul penal explică că nu s-a văzut niciodată cu Bursa Elena, autoturismul fiind transmis unei alte persoane care i-a achitat parţial preţul şi este dator în continuare.

Reieşind din prevederile normei legale, art. 177 al. 1) CPC, participanţii la proces, înaintând instanţei cerinţe cu privire la aplicarea unor măsuri de asigurare a acţiunii, urmează să demonstreze prin circumstanţe reale şi probe pertinente şi concludente faptul că în caz de neaplicare a acestor măsuri vor fi create dificultăţi judecătoreşti sau va fi imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti respective, precum şi rea-crcdinţa pârâtului, care ar putea crea obstacole în privinţa executării viitoarei hotărâri judiciare, că există un pericol de dispariţie, înstrăinare sau risipire a bunului sau proasta administrare a averii.

În asemenea circumstanţe, reclamantul urma să demonstreze prin circumstanţe reale și probe pertinente și concludente faptul că în caz de neinstituire s-ar crea dificultăţi judecătoreşti prin imposibilitatea executării hotărârii judecătoreşti sau ar surveni pagube iminente. Or, simpla menţiune în cererea de asigurare a acţiunii privind neachitarea datoriei de către pârîtă și lipsa intenției de a admite cerinţele legale ale reclamantului, nu poate servi drept temei pentru aplicarea măsurilor de asigurare.

În conformitate cu art. 177 CPC, cererea de asigurare a acţiunii urmează să fie motivată, indicându-se în aceasta motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.

Atragem atenţia asupra faptului că de către reclamant, la materialele cauzei întru susţinerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare, au fost anexate doar contractul de vânzare-cumpărare din 20.07.2022 şi notificarea dc mediere a litigiului din 09.10.2023, care nici de cum nu probează temeinicia solicitării sale de aplicare a măsurii de asigurare în privinţa bunurilor pârâtului Bursa Elena.

Instanţa de judecată nu a examinat pricina sub toate aspectele, nu a verificat

şi nu a apreciat corect argumentele prezentate de către reclamant în privinţa asigurării acţiunii.

Raportând prevederile acestor norme la circumstanţele cauzei, consideră că prima instanţă greşit şi neîntemeiat a concluzionat că cererea de asigurare a acţiunii înaintată de către reclamantul Momat Oleg este întemeiată şi urmează să fie admisă. Or, cerinţa reclamantului cu privire la aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare, pe bunurile imobile şi mobile ale pârâtului în limita acţiunii civile de 420000 lei nu corespunde scopului asigurării acţiunii, prevăzute dc art. 174 CPC.

Legea procesuală prevede că asigurarea acţiunii civile se face în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, situaţia contrară din cauza dată, or cerinţa de asigurare a acţiunii ţine nemijlocit de obiectul acţiunii, iar instanţa de judecată urmează să o dispună doar în cazul în care se justifică temeiul imposibilităţii de executare. Prin urmare, constată că reclamantul a înaintat cerinţe de aplicare a măsurilor de asigurare a acţiunii fără a invoca, argumenta şi justifica existenţa indiciilor, că neaplicarea măsurilor respective ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, după cum statuează art. 174 CPC.

Totodată, faptele la care face trimitere reclamantul în cererea de asigurare a acţiunii cu privire la rea - credinţa pârâtului nu sunt probate prin prezentarea careva probe prin prisma art. 118 CPC în colaborare cu art. 121, 122 CPC.

Recurenta consideră că cerinţele reclamantului invocate de instituire a măsurilor de asigurare, expuse şi acceptate de către instanţa de fond - încheierea din 13.11.2023, totodată sunt total neîntemeiate.

Prin admiterea cererii de asigurare în sensul formulat *supra*, s-a depăşi limitele pretenţiilor formulate în cererea de chemare în judecată. Depăşirea scopului asigurării acţiunii se echivalează cu o încălcare gravă a drepturilor părţilor opuse în cadrul procesului civil, cărora li s-ar putea cauza prejudicii irecuperabile.

Consideră că instanţa a omis total importanţa şi menirea aplicării art. 174 CPC. Astfel, instanţa de judecată face referire la înscrisurile anexate, fără a specifica care înscrisuri au fost anexate de către reclamant la cererea de asigurare a acţiunii în privinţa lui Bursa Elena, pe motiv că astfel de înscrisuri nu au fost anexate.

Instanţa de judecată la emiterea încheierii în cauză s-a condus doar de cele invocate de reclamant fără a fi prezentate careva probe/înscrisuri în susţinerea celor solicitate. În cererea de chemare în judecată depusă, Momat Oleg, nu a redat în deplin toate circumstanţele cazului dat. Prin argumentele aduse în cererea sa dânsul a urmărit intenţia de a duce instanţa de judecată în eroare. Prin emiterea încheierii din 13.11.2023 se atestă încălcarea de către instanţa de judecată a

prevederilor art. 26 CPC.

Prin emiterea încheierii din 13.11.2023 şi motivarea dată de către instanţa de judecată, instanţa în acest fel s-a expus asupra fondului cauzei, fără a acorda pârâtului dreptul de a-şi apăra poziţia sa, fără a examina contraprobele, fără a stabili veridicitatea informaţiei oferite de către reclamant, din start a stabilit rea credinţa pârâtului Bursa Elena.

Prin acţiunea înaintată şi solicitarea de aplicare a măsurilor de asigurare în formula solicitată, Momat Oleg, urmează ca scop să prejudicieze material recurentul/pârât Bursa Elena, în lipsa unor probe şi argumente total nefondate.

Recurenta consideră că de către reclamant prin acţiunea înaintată şi de către instanţa de judecată prin emiterea încheierii din 13.11.2023, au fost încălcate drepturile pârâtului Bursa Elena, drepturi consfinţite în Constituţia RM (art. 46: Dreptul la proprietate privată şi protecţia acestea), art. 315 din Codul Civil, art. 1 protocolul nr. 1 din CEDO, dreptul la un proces echitabil, cu încălcarea prevederilor legislaţiei în vigoare în materia de asigurare a acţiunii.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului, a cererii de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei şi soluţionarea problemei în fond prin emiterea unei noi încheieri cu privire la respingerea cererii de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii

În acord cu prevederile art. 181 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

Colegiul civil reține că cererea de recurs depusă de avocatul Onei-Cupcenco Vladlena în interesele Elenei Bursa împotriva încheierii primei instanțe este declarată în termenul legal, având în vedere că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 13 noiembrie 2023, iar cererea de recurs împotriva acesteia a fost depusă la 06 decembrie 2023, la materialele cauzei lipsind dovada legală privind recepționarea încheierii contestate.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile.

În acord cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet

din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din materialele cauzei s-a constatat că la 30 octombrie 2023, reclamantul Momat Oleg a depus cererea de chemare în judecată împotriva Elenei cu privire la încasarea datoriei în mărime de 420000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul Momat Oleg a solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor care aparţin cu drept de proprietate pârâtei Bursa Elena, în particular pe autoturismul de model ***** cu numărul de identificare (VIN) *****, numărul motorului *****, numărul caroseriei *****, anul fabricării *****, culoarea *****, certificatul de înmatriculare numărul *****, numărul de înmatriculare *****- în limita valorii acţiunii de 420000 LEI MD, cu interzicerea înstrăinării acestor bunuri şi/sau săvîrşirii altor acţiuni ce a-r duce la deteriorarea şi/sau la micşorarea valorii lor - pînă la pronunţarea hotărârii judecătoreşti irevocabile pe cazul dat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii în pricina civilă înaintată de Momat Oleg împotriva lui Bursa Elena cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a aplicat sechestru asupra autoturismului de model ***** cu numărul de identificare (VIN) *****, anul fabricării *****, culoarea *****, certificatul de înmatriculare numărul *****, numărul de înmatriculare *****, inclusiv asupra bunurilor ce aparţin pârâtei Bursa Elena, c/p *****, domiciliată în mun. Chișinău, str.***** *****, ***** în limita valorii acţiunii de 420000 (patru sute douăzeci mii) lei. Executarea încheierii s-a pus în sarcina executorului judecătoresc.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea instanței de fond din 13 noiembrie 2023, avocatul Onei-Cupcenco Vladlena în interesele Elenei Bursa a contestat-o cu recurs, invocând argumentele menționate *supra*.

Instanţa de recurs consideră cererea de recurs drept întemeiată, iar încheierea contestată neîntemeiată, reieșind din considerentele ce succed.

Asigurarea acțiunii civile este instituția de drept procesual civil care constă dintr-o serie de măsuri silite, temporare şi urgente, ce pot fi aplicate de instanță, la cererea părții interesate, cu scopul de a asigura o bună finalitate a procesului civil, și anume, executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive.

În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la

cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În conformitate cu prevederile art. 175 alin. (1) Cod de procedură civilă, (1) În vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Astfel, în conceptul cadrului normativ enunţat, măsurile de asigurare se prezintă drept acţiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziţie sau, după caz – arbitral.

Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanței i se aduc probe, care ar demonstra faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziţie judecătoresc.

În conformitate cu prevederile art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.

Din sensul normei citate, Colegiul civil conchide că scopul asigurării acţiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acţiunii constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către instanţa de judecată, iar depăşirea scopului asigurării acţiunii s-ar echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

Astfel, asigurarea acţiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporţională, adică ingerinţele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecţia anticipată a drepturilor reclamantului.

La caz, instanța de recurs constată faptul că cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de Momat Oleg nu este motivată în fapt, potrivit exigențelor prevăzute de art. 177 alin. (1) din Cod de procedură civilă, nefiind prezentată primei instanțe nici o probă concludentă care ar demonstra faptul că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar putea face imposibilă executarea

eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii.

Mai mult, simpla existență a pretenției pecuniare, nu constituie temei în a considera că neaplicarea măsurilor asiguratorii, ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești favorabile reclamantului. Or, anume reclamantului îi aparține obligația de a proba riscul deteriorării, pieirii precum și eventualei înstrăinări a patrimoniului pârâtului, care, în final ar duce la neexecutarea hotărârii judecătorești.

Totodată, Colegiul civil remarcă că obiectul acțiunii reprezintă încasarea unei datorii în mărime de 420000 lei.

Prin urmare, se remarcă că modalitatea de asigurare a acțiunii urmează să fie în corelație cu obiectul acţiunii înaintate, or, aplicarea unei măsuri de asigurare, în modul formulat și solicitat: pe autoturismului de model ***** cu numărul de identificare (VIN) *****, anul fabricării *****, culoarea *****, certificatul de înmatriculare numărul *****, numărul de înmatriculare *****, inclusiv asupra bunurilor ce aparţin pârâtei Bursa Elena, c/p *****, domiciliată în mun. Chișinău, str.***** *****, ***** în limita valorii acţiunii de 420000 (patru sute douăzeci mii) lei, ar constitui o ingineranță gravă în drepturile intimatei, în contextul în care în corespundere cu prevederile art. 176 alin. (2) Cod de procedură civilă, sechestrarea bunurilor se efectuează în limita valorii revendicărilor din acţiune.

Colegiul civil reține că la caz există riscul ca valoare bunului sechestrat să depășească limita valorii revendicărilor, astfel încît cererea privind asigurarea acțiunii este neîntemeiată.

De asemenea, Colegiul civil consideră ca fiind pripită constatarea instanței cu privire la faptul că din înscrisurile prezentate se prezumă că pârâtul nu și-a executat obligațiile conform recipisei, fapt pentru care caracterul de raționalitate și temeinicie a cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare este întrunit, or, temeinicia acțiunii înaintate urmează a fi stabilită de către instanță în cadrul ședinței de judecată.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a netemeiniciei încheierii judecătorești care duc la casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa încheierea primei instanțe şi de a soluționa prin decizie problema în fond prin pronunțarea unei noi încheieri de respingere a cererii înaintate de Momat Oleg cu privire la aplicarea măsurii de asigurare.

În conformitate cu art. 174, 175, 427 lit. c), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Onei-Cupcenco Vladlena în interesele

Elenei Bursa.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, emisă la cererea de asigurare a acțiunii în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Momat Oleg împotriva Elenei Bursa cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, şi emite o nouă încheiere, prin care:

Respinge ca neîntemeiată cererea înaintată de Momat Oleg cu privire la asigurarea acțiunii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Momat Oleg împotriva Elenei Bursa cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecat.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ina Dutca